

Priloga k pravilniku o ocenjevanju za predmet **LATINŠČINA**.

Ocenjujemo v skladu s Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja v srednjih šolah in Pravili ocenjevanja Gimnazije Novo mesto, veljavnim učnim načrtom in maturitetnim katalogom za predmet LATINŠČINA.

1. Minimalni standardi znanj

Standardi znanj izhajajo iz ciljev, ki so opredeljeni v učnem nartu za latinščino za gimnazije in klasične gimnazije. Obseg snovi pri ustnem in pisnem ocenjevanju se določi vnaprej in je v skladu z učnim načrtom.

Učitelji na začetku šolskega leta seznanijo dijake s cilji predmeta, kriteriji in minimalnimi standardi ter z vsemi obveznostmi, ki morajo biti v znanih rokih izpolnjene za pridobitev pozitivne končne ocene.

Minimalni standardi znanja:

JEZIK

1. LETNIK

Dijak

- obvlada temeljno besedišče obravnavanih latinskih besedil in zna izbrati ustrezen pomen posamezne besede glede na kontekst,
- oblikuje pomenske družine latinskih besed in v izpeljankah prepozna izhodišče besede,
- pozna črke latinske abecede in splošna dejstva o njenem izvoru ter zna uporabljati obe latinski izgovorjavi; pri izgovoru zna uporabiti osnovna pravila naglaševanja,
- samostojno sklanja samostalnike 1., 2. in 3. sklanjatve ter pridevnike 1. in 2. sklanjatve, pozna najpogostejše izjeme po spolu,
- sklanja, analizira in prevede osebne, svojilne in vprašalne zaimke,
- sprega in analizira glagole 1., 2., 3. in 4. spregatve ter glagol *esse* v aktivnem prezentu, imperfektu in perfektu ter pravilno prevede latinski imperativ I; od neosebne oblike pozna infinitiv prezenta aktiva,
- v stavku zna določiti stavčne člene in stavek ustrezno prevede, pravilno prevaja besede in besedne zveze v različnih sklonih (ablativ časa, vzroka).

2. LETNIK

Dijak

- obvlada temeljno besedišče obravnavanih latinskih besedil,
- oblikoslovje samostalnika, pridevnika in zaimkov: izbrane oblike sklanja, vse pa analizira in ustrezno prevede,
- pozna glavne in vrstilne števnike od 1 do 20, 100 in 1000, pozna posebno rabo nekaterih števnikov,
- glagol: sprega in analizira glagole (tudi nepravilne) v obravnavanih časih in načinih, tvori in prepozna neosebne glagolske oblike (infinitiv prezenta in perfekta aktiva, particip

perfekta in prezenta) ter prepozna in ustrezno prevede neosebni glagolski konstrukciji s temi oblikami (akuzativ z infinitivom in povezani particip),

- pravilno prevaja besede in besedne zveze v različnih sklonih (ablativ sredstva, načina, lastnosti), pravilno prevede krajevna imena v različnih sklonih brez predloga (skladnja krajevnih imen).

3. LETNIK

Dijak

- obvlada temeljno besedišče obravnavanih latinskih besedil,
- samostojno stopnjuje pridevnike ter tvori in stopnjuje prislove,
- analizira in prevede najpogostejše nedoločne zaimke (*quidam, nullus, nemo, nihil, neuter*),
- glagol:
 - osebne glagolske oblike: oblikoslovje (sprega glagole in analizira glagolske oblike (tudi nepravilnih glagolov) v obravnavanih časih), skladnja (v odvisnih stavkih razčleni in pojasni rabo osebnih glagolskih oblik, stavke prevede in poimenuje glede na stavčnočlensko vlogo (pozna osebkove in predmetne ter prislovno-določilne (časovne, vzročne, namerne, dopustne, posledične in irealne pogoje) stavke),
 - od neosebni oblik samostojno tvori in analizira aktivni in pasivni infinitiv prezenta in perfekta ter particip perfekta, analizira in prevede particip prezenta in futura ter infinitiv futura aktiva; skladnja: prepozna, poimenuje in ustrezno prevede neosebne glagolske konstrukcije (akuzativ z infinitivom, povezani particip in absolutni ablativ),
- pravilno prevaja besede in besedne zveze v različnih sklonih (svojilni, delni in genitiv lastnosti, akuzativ raztezanja),
- samostojno prepozna in prevede relativno zvezo.

4. LETNIK

Dijak

- spreja in analizira glagole (tudi nepravilne) v vseh časih, naklonih in načinih; v odvisnih stavkih razčleni in pojasni rabo osebnih glagolskih oblik, stavke prevede in poimenuje glede na stavčnočlensko vlogo (pozna osebkove in predmetne ter prislovno-določilne (časovne, vzročne, namerne, dopustne, posledične in irealne pogoje) stavke,
- nominativ z infinitivom prevede s pomočjo komentarja,
- pravilno prevaja besede in besedne zveze v različnih sklonih (svojilni, delni in genitiv lastnosti, akuzativ raztezanja).

KNJIŽEVNOST, KULTURA IN CIVILIZACIJA

1., 2. IN 3. LETNIK

Dijak

- odlomke izvirnih besedil vsebinsko ustrezno prevede,

- razumevanje izvirnih besedil v prevodu izkaže s poglobljenim poznavanjem literarnega dela in kulturno-zgodovinskega obdobja, opiše in obrazloži izbrane teme iz kulture in civilizacije ter pozna glavne arheološke ostanke Rimljanov.
 - **1. letnik:**
 - izbrano delo ali odlomki rimskih avtorjev v prevodu,
 - glavni grški in rimski bogovi,
 - izbrani vidiki vsakodnevnega življenja, tudi na primerih arheoloških ostankov Rimljanov (s poudarkom na Emoni in Petovioni): družina, bivališča, gradnja mest in mestnih elementov, šola, zabava, skrb za higieno, prazniki, običaji ob različnih priložnostih, koledar
 - **2. letnik:**
 - izbrano delo ali odlomki rimskih avtorjev v prevodu in v manjšem obsegu tudi v izvirniku,
 - glavni mejniki in osebe v politični zgodovini Rima,
 - izbrani vidiki vsakodnevnega življenja, tudi na primerih arheoloških ostankov Rimljanov (Celje, Šempeter, Poreč, Pulj): ureditev rimske vojske, sistem rimskih imen; mitologija in religija.
 - **3. letnik:**
 - izbrano delo ali odlomki rimskih avtorjev v prevodu in v manjšem obsegu tudi v izvirniku,
 - izbrani vidiki vsakodnevnega življenja, tudi na primerih arheoloških ostankov na ekskurziji v Rim: hrana, ureditev rimske vojske, sistem rimskih imen, gradnja mest in mestnih elementov, rimski prazniki in običaji ob različnih priložnostih; dediščina grško-rimske antike v nadaljnjih obdobjih.

4. LETNIK

Dijak

- odlomke izvirnih besedil vsebinsko ustrezno prevede,
- razumevanje izvirnih besedil v prevodu izkaže s poglobljenim poznavanjem literarnega dela in kulturno-zgodovinskega obdobja,
- navede in časovno opredeli obdobja rimske in latinske književnosti,
- navede zvrsti rimske književnosti, ki so se razvijale v posameznem obdobju,
- navede oblikovne in vsebinske značilnosti zvrsti, posamezne literarne žanre ter najpomembnejše predstavnike,
- navede osnovna dejstva o življenju in delu pomembnejših rimskih in kasnejših latinskih avtorjev ter navede, znotraj katerih literarnih zvrsti in obdobj so ustvarjali,
- opiše in obrazloži izbrane teme iz kulture in civilizacije, tako da ob obravnavanih besedilih izkaže pregledno poznavanje tem, obravnavanih v vseh štirih letih učenja; nekaj tem si izbere in jih zna predstaviti podrobneje.

2. Pogoji za pozitivno oceno ob koncu prvega ocenjevalnega obdobja

Dijak mora praviloma imeti pozitivno oceno iz vseh ocenjevanih sklopov.

Učitelj lahko dijaka, ki ni opravil vseh obveznosti in je imel za to utemeljene razloge, oceni pozitivno. Dijak mora imeti najmanj enkrat možnost popravljati negativno oceno v ocenjevalnem obdobju. Učitelj se z dijakom, ki je bil ob zaključku ocenjevalnega obdobja ocenjen negativno, dogovori za datum popravljanja ocene, obseg snovi in način preverjanja.

3. Pogoji za pozitivno oceno ob koncu pouka

Dijak mora praviloma opraviti vse obveznosti in pridobiti pozitivno oceno iz posameznih ocenjevanih sklopov.

Končna ocena je sestavljena iz vseh ocen, ki jih je dijak pridobil v šolskem letu, in odraža celostno znanje glede na zastavljene cilje predmeta in glede na kriterije uspešnosti: dijakov napredek, izpolnjevanje sprotnih obveznosti, obveznosti, ki jih je dijak prevzel, in odnos do predmeta, ki se kaže v sodelovanju pri učnem procesu; končna ocena torej ni matematično povprečje vseh ocen.

Učitelj pri zaključevanju ocene upošteva tudi sodelovanje pri pouku, pripravljenost na pouk, redno prinašanje domačih nalog in opravljanje drugih zadolžitev.

4. Načini pridobivanja ocen

Dijak mora pridobiti 4 pisne ocene iz različnih tematskih sklopov in 2 ustni oceni. Učitelj lahko oceni tudi projektno delo ali izdelek, ki ga je dijak izdelal na podlagi dogovora z učiteljem. V četrtem letniku morajo dijaki pridobiti 3 pisne ocene iz različnih tematskih sklopov in 1 ustno oceno (lahko je bodisi govorna vaja ali referat bodisi ocena iz besedišča latinskega jezika – po dogovoru s profesorjem).

5. Kriteriji ocenjevanja

Za **ustno ocenjevanje** veljajo sledeči kriteriji:

Odlično:

- Vsebina je podana izčrpno in povsem skladno z nalogo, je dobro predstavljena in jasna, odgovori so vedno utemeljeni.
- Govorjenje je popolnoma samostojno, povezano in razumljivo, besedišče je bogato in smiselno uporabljeno.
- Jezik je izredno tekoč z uporabo sinonimov in zahtevnih struktur. Izgovorjava je jasna, lepa in pravilna.

Prav dobro:

- Vsebina je primerna, razumljiva in jasna, odgovori ustrezni, utemeljitve in primeri so prepričljivi.
- Komunikacija je tekoča in nalogi ustrezna, odzivanje dobro, odgovori kažejo dokaj natančno razumevanje.
- Jezik je tekoč z uporabo sinonimov, pri zahtevnejših strukturah je nekaj napak. Izgovorjava je pravilna.

Dobro:

- Vsebina je večinoma primerna, razumljiva, z nekaj utemeljitvami, odgovori kratki, pretežno pravilni.
- Komunikacija je primerna, omejena na krajše povedi, odzivanje ustrezno, redko potrebna pomoč.
- Jezik je večinoma razumljiv, enostaven besedni zaklad, uporaba zahtevnejših struktur z napakami. Izgovorjava je primerna.

Zadostno:

- Vsebina je površna in komaj razumljiva. Odgovori so včasih neprimerni, utemeljitve so slabe.
- Komunikacija je omejeno na krajše povedi in je nepovezana, pogosto je potrebna pomoč, težave z besediščem.
- Jezik ni vedno razumljiv in tekoč, omejen besedni zaklad, včasih napačna raba besed. Izgovorjava je nezanesljiva.

Nezadostno:

- Vsebina je površna in nerazumljiva, Odgovori so neprimerni, brez utemeljitve, ali pa dijak sploh ne odgovori na vprašanje.
- Komunikacija je nepovezana, odzivanje pomanjkljivo, potrebna je stalna pomoč, skromno besedišče, napačna raba besed.
- Jezik je mestoma nerazumljiv, veliko slovničnih napak, jezikovno znanje ne zadošča za komunikacijo. Izgovorjava je pogosto napačna.

Kriterij za pisno ocenjevanje:

50% - 62% = zadostno (2)

63% - 76% = dobro (3)

77% - 89% = prav dobro (4)

90% - 100% = odlično (5)

6. Preverjanje znanja

Preverjanje znanja učitelj izvaja sproti, po zaključku posameznih sklopov, glede na potrebe posameznega razreda in pred napovedanimi pisnimi ocenjevanji znanja. Preverjanje je lahko ustno ali pisno. Preverjanje pred pisnim ocenjevanjem znanja pa je izvedeno pisno – dijake seznanimo z obsegom snovi in tipom nalog.

7. Odstopanja

Zaradi individualnih posebnosti dijaka oz. drugih opravičljivih razlogov je možno odstopanje od navedenih pravil.

8. Opravljanje popravnega izpita

8.1 Način opravljanja

Dijak izpit opravlja pisno in ustno. Pisni izdelek je vreden 80% ocene, ustni pa 20%.

8.2 Ocenjevanje

50% - 2, 63% - 3, 77% - 4, 90% - 5

9. Opravljanje predmetnega izpita

9.1 Način opravljanja

Dijak izpit opravlja pisno in ustno. Pisni izdelek je vreden 55% ocene, ustni pa 45%.

9.2 Ocenjevanje

50% - 2, 63% - 3, 77% - 4, 90% - 5

10. Opravljanje dopolnilnega izpita

10.1 Način opravljanja

Dijak izpit opravlja pisno in ustno. Pisni izdelek je vreden 55% ocene, ustni pa 45%.

10.2 Ocenjevanje

50% - 2, 63% - 3, 77% - 4, 90% - 5

11. Načrt ocenjevanja znanja

ŠOLSKO LETO 2026/27:

Program: (klasična gim., gimnazija, gimnazija v ŠO)	Predmet:	Letnik:	Število ocenjevanj: (v 1. oc. obd., v 2. oc. obd.)	Vsebine ocenjevanja:	Način ocenjevanja: (pisno, govorni nastop, izdelek, nastop, ...)	Okvirni čas ocenjevanja: (mrežni plan)	Učitelji:
klasična gimnazija	LAT	1.	2, 3	1. test: 1., 2., 3. lekcija lter I 2. test: 4. in 5. lekcija lter I 3. test: 6. in 7. lekcija lter I 4. test: 8. in 9. lekcija lter I	pisno, ustno	2.-6. november 2026 14.-18. december 2026 15.-19. marec 2027 3.-7. maj 2027 Ustno ocenjevanje se izvaja po dogovoru z učiteljem.	Neža Vilhelm

Program: (klasična gim., gimnazija, gimnazija v ŠO)	Predmet:	Letnik:	Število ocenjevanj: (v 1. oc. obd., v 2. oc. obd.)	Vsebine ocenjevanja:	Način ocenjevanja: (pisno, govorni nastop, izdelek, nastop, ...)	Okvirni čas ocenjevanja: (mrežni plan)	Učitelji:
klasična gimnazija	LAT	2.	2, 3	1. test: 8. in 9. lekcija lter I 2. test: 10. lekcija lter I, 1. in 2. lekcija lter II 3. test: 3. in 4. lekcija lter II 4. test: 5. in 6. lekcija lter II		5.-9. oktober 2026 14.-18. december 2026 8.-12. marec 2027 10.-14. maj 2027 Ustno ocenjevanje se izvaja po dogovoru z učiteljem.	Neža Vilhelm
klasična gimnazija	LAT	3.	2, 3	1. test: 4. in 5. lekcija lter II 2. test: 6. in 7. lekcija lter II 3. test: 8., 9. in 10. lekcija lter II 4. test: Raba konjunktivov in	pisno, ustno	19.-23. oktober 2026 14.-18. december 2026 15.-19. marec 2027 17.-21. maj 2027	Neža Vilhelm

Program: (klasična gim., gimnazija, gimnazija v ŠO)	Predmet:	Letnik:	Število ocenjevanj: (v 1. oc. obd., v 2. oc. obd.)	Vsebine ocenjevanja:	Način ocenjevanja: (pisno, govorni nastop, izdelek, nastop, ...)	Okvirni čas ocenjevanja: (mrežni plan)	Učitelji:
				analiza odvisnikov		Ustno ocenjevanje se izvaja po dogovoru z učiteljem.	
klasična gimnazija	LAT	4.	2, 2	1. test: Raba konjunktivov in analiza odvisnikov 2. test: Pregled književnosti do zlate dobe 3. test: Pregled književnosti od zlate dobe do srednjega veka		28. september – 2. oktober 2026 14.-18. december 2026 15.-19. marec 2027 Ustno ocenjevanje se izvaja po dogovoru z učiteljem.	Neža Vilhelm